

Amerika proti ruski zahtevi glede Dardanel

Zed. države bodo odločno
zahtevale, da Rusija ne
dobi nobene besede pri
upravi morske ožine

WASHINGTON, 19. avgusta
—Zedinjene države so danes ob-
vestile Rusijo, da bodo vodile
brezpogojno opozicijo proti so-
vjetski zahtevi, da bi se Rusiji
priznal delež pri kontroli Darda-
nel.

Diplomatski vir, ki je to obe-
lodal, je izjavil, da je bila no-
ta, v kateri se podaja stališče
Zedinjenih držav glede strate-
gične morske ožine med Črnim
in Sredozemskim morjem, izro-
čena odpravniku poslov sovjet-
skega poslanstva Feodorju Ore-
hovu.

Kakor se je zvedelo, je ame-
riška ambasada v Ankari obve-
stila turško vlado o stališču Ze-
dinjenih držav. To pomeni, da
bodo Zedinjene države z vso od-
ločnostjo podprle stališče Turčije,
o kateri se je zvedelo, da na-
merava zavreči ruske zahteve.

Kakor se poroča, je Britanija,
ki je predvsem zainteresirana v
kontrolo Dardanel, v zadevi ruske
zahteve zavzela identično sta-
lišče.

Novi grobovi

FRANK OKOREN

Kot smo včeraj poročali, je
umrl Frank Okoren, star 68 let,
stanujoč na 1116 E. 71 St. Pre-
stal je dosti bolečin in zadnjih
16 let je bil nezmožen za delo.
Zgubil je vid in prestal je pet
težkih operacij. Pokojni je bil
doma iz Moravc, p. d. Jergov.
Bil je član društva sv. Antona
Padovanskega št. 138 C. K. of
Ohio. Tukaj zapuška soprogo
Frances, rojeno Prevec, doma iz
Loža, dve hčeri in tri sinove:
Mrs. Frances Dehler, Gabriel,
John, Frank in Mrs. Mary Čer-
ney, v Milwaukee, Wis., zapuška
sestro Albino Dolenjc. Po-
greb se bo vršil v sredo ob 10.
uri jutraj iz Grdinovega po-
grebnega zavoda, 1053 E. 62
St., v cerkev sv. Vida in nato v
družinsko grobnico na Calvary
pokopališče.

TEREZJA KMET

Pokojna Terezija Kmet, o ka-
teri smrti smo včeraj poročali,
je bila članica sledečih društev:
Marija Magdalena št. 162 KS-
KJ, Srca Marije staro, Jutra-
nja zvezda ABZ, sv. Neže,
Knights of Ohio, Majka božja
bistrička HBZ, Oltarnega dru-
štva fare sv. Vida, podr. št. 25
SZZ, cerkvenega pev. društva
Lira in Glasbene Matic. Pogreb
se bo vršil v petek jutraj.

DODATNO POROČILO

Dodatno se nam poroča, da je
pokojna Mary Kočevar stano-
vala na 19108 Shawnee Ave. Bi-
la je tudi članica društva Srca
Marije staro. Pogreb se je vr-
šil danes jutraj iz Svetkovega
pogrebnega zavoda v cerkev sv.
Pavla na Chardon Rd. in nato
na Calvary pokopališče.

NA OPERACIJI

Mrs. Jennie Meserko, 1046
E. 72 St., se je prošli teden pod-
vrгла operaciji v Polyclinic bol-
nišnici na Carnegie Ave., ter jo
je srečno prestala. Obiski so do-
voljeni od 2. do 3. ure popoldne
in od 7. do 8. ure zvečer. Želimoj
da bi čim prej popolnoma
okrevala!

Ameriško vojaško letalo baje napadeno blizu Celovca

Ameriški ambasador v Belgradu
protestira proti sestrelitvi transport-
nega letala nad Ljubljano; jugoslo-
vanski predstavnik pravi, da je strah
pred atomsko bombo kriv za incident

DUNAJ, 19. avgusta—Neko nepotrjeno poročilo, ki je
danes dospelo na Dunaj, pravi, da je bilo blizu Celovca
nekega lovskega letala in da se od tedaj ni več čulo od
njega. Pogrešano letalo je bilo na poletu z Dunaja v Videm
(Udine) v severni Italiji.

Isto nepotrjeno poročilo pra-
vi, da so bila na pozorišče posla-
na britska vojaška letala, v po-
izkusu, da najdejo pogrešano
letalo.

Na glavnem stanu ameriških
evropskih sil v Frankfurtu je
bilo poročano, da ima neko ame-
riško letalo, ki je bilo na poletu
z Dunaja v Virem, veliko zamu-
do, in da je očitno izgubljeno.
Po tem poročilu so se na po-
grešanem letalu nahajali trije
častniki in dva vojaka, da pa ni
imelo nobenih potnikov.

Moštvo ameriškega letala
konfirirano v Ljubljani

Včeraj je v Belgradu ameri-
ški poslanik Richard C. Patter-
son formalno protestiral proti
sestrelitvi ameriškega vojaškega
transportnega letala v bliži-
ni Ljubljane, ki se je primerilo
9. avgusta, ter označil incident
kot "hudoben, nepraviljen in
premišljen napad na letalo pri-
jateljskega naroda, ki se je iz-
gubilo v nevihti."

Kot razvidno iz Pattersonove-
ga protesta, ni bil ranjen nobeden
izmed moštva, broječega
8 oseb, ali potnikov, pač pa so
vsi nahajajo v Ljubljani pod
stražo, in Patterson je izjavil,
da jim je zanikan kontakt z zu-
nanjim svetom. Vsak izmed
Amerikancev se nahaja v ločeni
sobi in vsi so dobro preskrb-
ljeni s hrano.

Patterson je izjavil, da se je
preiskava incidenta šele začela.

Imena moštva ameriškega
letala objavljena

Po Pattersonovi izjavi so bili
člani posadke sestreljenega le-
tala sledeči: stotnik William
Crombie, Longmeadow, Mass.;
poročnik William McNew, Atlan-

ta; kaprol Robert Dehlgreen,
Cicero, Ill., in kaprol John Dick,
McKeesport, Pa.

Ameriški potniki pa so bili
identificirani kot poročnik Do-
nald Carroll, Elgin, Neb.; sar-
žent Joseph Hochecker, Chica-
go, in Richard Blackburn, Clay-
ton, O., ki je dodeljen misiji
UNRRA-e v Italiji.

Patterson je rekel, da je bil
neki turški potnik ob priliki in-
cidenta zadet v roko in prsa,
da pa ni bil ubit.

Podpolkovnik Chester Strat-
ton, pomočnik ameriškega vo-
jaškega atašeeja v Belgradu, je
izjavil, da mu je bilo 16. avgu-
sta dovoljeno, da je skupno z
ameriškim konzulom Theodor-
jem Hegenthalom obiskal ame-
riške letalce, ki se nahajajo
konfirirani v Ljubljani.

Do 20 dnevnih kršitev jugo-
slovske meje od zavez-
niških letal

LONDON, 19. avgusta.—Ne-
ki jugoslovanski predstavnik je
izjavil danes, da se v teku zad-
njih mesecev dnevno primeri do
20 kršitev jugoslovske meje
od strani zavezniških letal.

Sestrelitev ameriškega vojaš-
kega letala nad jugoslovanskim
ozemljem je označil kot "obža-
lovanja vreden incident, ki se je
očividno primeril vsled rastoče
napetosti radi mejnih inciden-
tov, v katerih so bili ubiti ame-
riški državljani." (Nedavno je
bilo poročano, da sta bila od
ameriške patrola blizu Kobari-
da ubita dva Jugoslavana.)

Omenjeni predstavnik je da-
lje rekel, da se "neodgovorne
grožnje in sugestije, da naj bi
se proti Jugoslaviji rabila atom-
ska bomba, jemlje zelo resno."

Neznana priča trdi, da so Jugoslavlani streljali na ameriško vojaško letalo

BLGRAD, 19. avgusta—Neka
oseba, ki pa je rekla, da ne mara
svojega imena v javnosti, je no-
coj, deset ur po pogrešanju ame-
riškega transportnega letala v
bližini Celovca izjavila, da je vi-
dela, ko je dvojce jugoslovanskih
lovskega letala sestrelilo veliko
transportno letalo nad Julijski-
mi Alpami južnozapadno od Ce-
lovca v Avstriji.

Ista oseba dalje pravi, da je
videla, ko sta se dva okupanta

letala s padali spustila varno na
zemljo. Po izjavi te osebe se je
istočasno slišalo štiri ali pet to-
povskih strelkov, ki so prihajali
od topniške postojanke na Ble-
du.

To poročilo dalje pravi, da je
bilo ob času streljanja poročano,
da se jet jugoslovanski premier
Tito nahajal na Bledu, oziroma
da se je jugoslovanski premier
nedeljo.

DRZNA TATVINA V NASELBINI

V soboto zvečer so odšli Go-
dičevi, bivajoči na 1105 Nor-
wood Rd., po svojih potih in po-
slih. Ko so se vrnili zgodaj v
nedeljo jutraj domov, so opa-
zili, da je v njih odsotnosti vdrl
v hišo tat, ki je prišel notri s
tem, da je raztrgal mrežo v
oknu in pobral trem članom dru-
žine vsega skupaj \$1,225, ki so
jih hranili doma. Frank Godic
ml. je zgubil \$925, s katerim

denarjem si je hotel kupiti hiš-
no opremo, ker se bo v krat-
kem ženil; brat Edward je zgu-
bil \$200, sestra Mollie pa \$100.
Vlomi se dogajajo vsepovsod
in zato pazite, da boste zapri-
li tudi okna, ne samo vrat, ko od-
hajate od doma. Še bolj pa je,
da ostane kdo za čuvaja doma,
ker se nikdar ne ve, kje se po-
javijo zlikovci, ki se množijo v
mestu kot gobe po dežju.

Židje dinamitirali ladjo pred odhodom v pristanišče Haife

HAIFA, 19. avgusta—Britski
vojaki so s solzavimi bombami
in vodnimi cevmi nagnali 640
židovskih beguncev na krov lad-
je za deportacijo na otok Ciper,
nakar so židovski nacionalisti v
poizkusu, da potopijo ladjo eks-
plodirali dve mali bombi in s tem
prisilili, da se je ladja vrnila v
Haifo.

Prizadeti židje, ki se hočejo
naseliti v Palestini brez toza-
devnih dovoljenj, so dospeli v
Haifo iz Evrope šele pretekli te-
den. Danes so bili Angleži na de-
lu, da jih prepeljejo na drug
transport, ki bi jih odpeljal na
Ciper, kjer se pripravlja tabor
za 10,000 oseb.

Angleži ojačili posadko
v Palestini z Arabci

JERUZALEM, 19. avgusta—
Danes so dospela v Palestino iz
Transjordanije nadaljna brit-
ska vojaška ojačenja.

Arabski legionarji iz Trans-
jordanije so zavzeli postojanke
okrog takozvane britske trdnja-
ve v Jeruzalemu. Mobilne brit-
ske čete stražijo vse dohodke k
centralni poštni postaji, ki je
bila po prejemu več anonimnih
svaril evakuirana.

Kdor je človekoljub, daruje
za otroško bolnico v Sloveniji

Ameriški poslanik v Vatikanu prisoten na mirovni konferenci

Prinesel je tja prošnjo papeža, da
anglo-ameriške čete ostanejo v Italiji;
gre predvsem za Trst

PARIZ, 14. avgusta (O. N. A.)—V Parizu se širijo go-
vorice, da utegne Francija odnehati od svojih zahtev na-
pram Italiji glede dolin Tenda in Briga. Ceravno niso vi-
deti posebno verodostojne, se te govorice vendar skladajo
z nekaterimi dejstvi in vplivi, katerih ni mogoče negirati.

Francija je danes pod prit-
skom stremljenj, ki hočejo, da
opusti svoje "maščevalno" stali-
šče napram Italiji, ter da usme-
ri svojo politiko bolj v prilog
svoji latinski "sestri."

Očitek Molotova proti
De Gasperiju pojasnjen

Opazovalci opozarjajo na to,
da se nahaja v Parizu Myron C.
Taylor, ameriški ambasador v
Vatikanu, in namigavajo, da je
prinesel s seboj nove predloge
papeža, ki baje med drugim pro-
si, naj britanske in ameriške če-
te ostanejo še nadalje v Italiji.

Mnogo pozornosti je vzbudil
radi tega oni del odgovora so-
vjetskega zunanjega ministra
Molotova de Gasperiju, v katerem
je opomnil italijanskega delega-
ta, da je njegova prošnja za od-
laganje istovetna s pristankom
na to, da ostane Italija še nade-
lje zasedena in okupirana.

Na vidiku je okupacija
v nedogled radi Trsta

Ta opomba sovjetskega dele-
gata meri na stvar, ki povzroča
mnogo težav na tej konferenci,
namreč na okupacijske čete v
bližini Jadranskega morja.
Zarišče vsega je seveda Trst.
Ako bi nastale v Italiji take raz-
mere, da bi okupacijske čete
ostale tam, bi se utegnile oku-
pacija nadaljevati v nedogled,
ker bi napetost v Trstu mogla
služiti kot izgovor za držanje
okupacijskih čet v Italiji.
Molotov je opozoril de Gaspe-
rija, da Trst in Istra nimata ni-

Amerika dolži Jugoslavijo sovražnih dejanj pri Trstu

JUTRI SE PRIČNE
V LJUBLJANI PROCES
PROTI ŠKOFU ROŽMANU

"New York Times" je
te dni prinesel poročilo iz
Belgrada, ki pravi, da se bo
jutri 21. avgusta v Ljub-
ljani začela sodna obravna-
va proti škofu Gregoriju
Rožmanu, ki je obtožen ko-
laboracije s sovražnikom.

Rožman, ki je 66 let star,
se sedaj nahaja v britski
okupacijski zoni v Avstriji.
Poročilo dostavlja, da se
utegne enaka obtožba na-
periti tudi proti zagrebške-
mu škofu Štepinacu.

LOVEČ JE ŽENSKO
ZAMENJAL ZA ŽELVO

LOGANSPOORT, Ind., 19. avg.
—Carl Koppernold, iz Peru,
Ind. in Wesley Koppernold iz
Logansporta, prvi star 28, dru-
gi pa 37 let, sta šla na jago za
everice, ko sta zagledala na
Wabash reki, da se ob obrežju
neka premika kot želva. Eden
od dvojice hitro pomeri in ustre-
li. Tisto pa ni bila želva, pač pa
Mrs. Elizabeth Pfaff, stara 49
let, iz Logansporta, ki je v čol-
nu sede lovila ribe. Carl Kop-
pernold sedaj sedi v ječi obto-
žen ubojstva.

Trdi, da so Jugoslavlani dvakrat vdrl v zono A

WASHINGTON, 29. avgusta—Zed. države so danes
ogorčeno nastopile proti Jugoslaviji, katero dolžijo, da so
njih čete dvakrat nelegalno vdrle v zono A v bližini Trsta,
ter izjavil, da je vsled tega med Ameriko in Jugoslavijo na-
stalo stanje, ki ni daleč od vojne. Amerškemu protestu se
je pridružila tudi Anglija.

Zedinjene države pravijo, da
jugoslovanska vlada skuša raz-
biti zavezniško vojaško vlado v
tržaškem okupiranem ozemlju
in da so jugoslovanske čete vpi-
zorile neprovociran napad na
ameriške čete.

Proti jugoslovanski vladi se
dalje naperja očitek, da "po-
tvorja evidenco" pri predlagan-
ju pritožb radi obnašanja an-
glo-ameriških čet na meji med
zonami A in B.

Državni departament poslal
dve noti Jugoslaviji

V dveh ostrih notah, kakr-
šnih ni državni departament že
dolgo poslal nobeni vladi, se Ju-
goslovane specifično obtožuje,
da so 12. in 13. julija ter zopet
19. in 30. julija vdrl v anglo-
ameriško zono in da je v prvem
primeru takega vdrtja prišlo do
večje bitke.

V notah se navaja devet spe-
cifičnih primerov "izzivalne ju-
goslovanske akcije" proti zavez-
niški vojaški oblasti.

Iz Londona se javlja, da je
britska vlada poslala Jugoslavi-
ji slično protestno noto.

Jugoslovane se morda udari
z ekonomskim bičem

Nekateri tukajšnji vladni kro-
gi izjavljajo, da je prišel čas, ko
morajo zapadne velesile udariti
(Dalje na 3. strani)

Nočni opazovalec prijet

Mrs. Bessie Ross, 5712 Thac-
keray Ave., je zbudil ob 12:20
telefon, ko je sosed klical, da
jih neko opazuje od zunaj sko-
zi okno. Sin Eugene, star 22 let,
je pograbil puško in šel nad
opazovalca, kateri pa je to opazil
in pobegnil. Ob 1:30 telefon
ponovno pozvoni in isti sosed
ponovno poroča, da je nepovab-
ljeni gost spet pri oknu in ku-
ka v sobo. Tedaj je Eugene na-
lahno odprl vrata in z namerje-
no puško prisilil radovedneža,
da je počakal na mestu došlo
policijo, ki ga je aretirala. Bil
je neki 48 let star možki iz
vzhodne strani mesta.

Konvencija Ameriške
legije

V Clevelandu se vrši konven-
cija 622 ohijskih postojank Ame-
riške legije, ki so poslane blizu
3,000 delegatov na državno kon-
vencijo. Te dni razpravljajo o
raznih resolucijah, katerih je
bilo doslej že 74 predloženih in
se nanašajo na stanovanjske
probleme veteranov, izobrazbo
in proti-linčarstvo ter na politi-
čno zadržanje. Pričakuje se raz-
nih radikalnih sprememb v ozi-
rom na razne politične državne
urade, po katerih gledajo ne-
kateri veterani druge svetovne
vojne, katere sedaj držijo v ro-
kah močje starega kova. Včeraj
popoldne se je vršila v mestu 3
ure dolga parada, pri kateri je
sodelovalo nad 60 godb in 10,000
oseb.

Celebrezze utegne biti
imenovan za sodnika

"Cleveland Press" poroča, da
utegne gov. Frank J. Lausche
imenovati varnostnega direktor-
ja Franka D. Celebrezze-a na
mesto, ki je postalo prazno s
smrtjo mestnega sodnika Perry
A. Frey-a. Dalje so v tej zvezi
tudi omenjeni bivši pomožni po-
licijski prosekutor John Mc-
Mahon, državni poslanec Edwin
Sawicki in županov eksekutivni
tajnik Joseph P. Sullivan.

Celebrezze je bil leta 1937
imenovan za mestnega sodnika,
toda pri volitvah istega leta je
bil poražen od pokojnega sod-
nika Frey-a. V kabinet mestne
vlade je prišel, ko je bil gov.
Lausche clevelandski župan.

40-LETNICA ZAKONA

Obče poznana Mr. in Mrs. Fr.
Dolšak, ki sta svoječasnno vodi-
la mlekarno v Collinwoodu, po-
zneje pa nekaj časa gostilno, se-
daj pa živita na 445 E. 200 St.,
sta v nedeljo, 11. avgusta obha-
jala 40-letnico srečnega zakon-
skega življenja. Ob tej priliki so
se otroci s svojimi družinami
zbrali na domu sina Johna Dol-
šaka, 18910 Locherie Ave., in
ju presenetili z pogostitvijo. V
spomin tega jubileja so jubilan-
ta obdarili s krasnima prstano-
ma — s rubini. Zjutraj se ji-
ma je igralo v počast polko na
slovenskem radio programu. K
čestitkam družine se pridružuje-
mo tudi mi in slavljencema kli-
čemo: Še na mnogo let zdravja
in zadovoljstva!

NA POTOVANJU

Iz Arma, Kansasa, smo pre-
jeli pozdrave od Mr. in Mrs.
Jerry in Lucia Leskovec ter Mr.
in Mrs. Frank in Mary Dacar,
ki pišejo, da sporočajo svojim
priateljem, da so srečno dospeli
v gorko državo Kansas, kjer
toplomere kaže 102 stopinj vro-
čine. Dobro se imejte in srečen
povratek!

DEMOKRATSKA SEJA

Jutri večer, v sredo ob osmih
se vrši redna seja Slov. demo-
kratskega kluba v Euclidu. Seja,
ki se bo vršila v Slov. društve-
nem domu na Recher Ave., je
važna, ker se bo razpravljalo o
jesenski kampanji za državne in
federalne volitve.

KROŽEK ŠT. 2 PROGRESIV-
NIH SLOVENK

Redna seja krožka št. 2 Prog.
Slovenk se bo vršila jutri večer,
21. avgusta v sobi št. 1 Slov.
nar. doma na St. Clair Ave. Pri-
četek ob 7:30 uri zvečer. Vabi
se članice, da se udeležijo pol-
noštevilo.

Prispevajte za otroško bol-
nico v Sloveniji!

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
4231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalecu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March, 1879.

104

DRŽAVLJANSKE PREDNOSTI ZA TUJERODNE ČLANE NAŠIH VOJNIH SIL

Državni pravdnik Zed. držav Tom C. Clark, je 15. julija izdal opozorilo, tikajoče se vseh tujerodnih moških in žensk, (več kot 112,000 po številu) ki so služili ali še služijo v naših vojnih silah, pa se niso poslužili prilike in prednosti, da postanejo ameriški državljani na hiter in lahek način, kot to predvideva tozadevni zakon, sprejet tekom druge svetovne vojne. Zapomniti si je treba, da ta posebna vojna odredba poteče z 28-tim decembrom, 1946.

Generalni pravdnik Clark je dejal: "Zelo želim, da bi častno odpuščeni tujerodni veterani naših vojnih sil, med katerimi je mnogo odlikovanih in od vojne pohabljenih in poškodovanih, vedeli kako visoko cenimo njihovo zvesto službovanje ter da smo poskrbeli, da morejo radi tega postavnostno dobiti ameriško državljanstvo na hiter in enostaven način. Ti naši pogumni veterani zadnje vojne tvorijo ogromno častno legijo. Naši zapiski izkazujejo, da se je posebnih prednosti z ozirom na dobitvev državljanstva poslužilo dozdaj le 10,000 in to od časa V-J dneva sem, ko je bilo 122,000 tujerodnih članov naših vojnih sil, ki bi bili lahko zaprosili za državljanstvo na podlagi svojega vojaškega službovanja."

Kot je razvidno iz izjave gen. pravdnika Clarka, je bilo pred V-J dnevom naturaliziranih več kot 100,000 tujerodnih članov naših vojnih sil. Državljanstvo so dobili na najrazličnejših krajih sveta, koder so pač bile raztrešene naše vojaške sile. V izjavi so tudi navedene naslednje informacije:

"Posebna zakonska odredba, po kateri so mogli tujerodni vojniki naše armade, mornarice, itd., postati državljani že tekom svojega službovanja ako so zaprosili za državljanstvo, bo potekla 28. dec. 1946.

"Po tem zakonu so bili vsi tujerodci, legalno pripušeni v to deželo, in službujoči v naših oboroženih silah, upravičeni do sledečih prednosti: Ni jim treba vlagati prošnje za državljanstvo; ni jim treba izpričati vstopa za trajno bivanje; oni, ki so služili v naših bojnih silah preko morja in izven naših kontinentalnih meja ne potrebujejo izkazila legalnega vstopa; za veterane ni potrebna določena doba bivanja v Zed. državah in ni jim treba napraviti državljankega izpita.

"Omenjeni zakon velja za vse one, ki so vstopili ali bili vpoklicani v ameriško vojsko in vsi upravičenci morejo spričo tega dobiti ameriško državljanstvo neglede na to ali se nahajajo v mejah Zed. držav ali ne. Naša naturalizacijska in imigracijska služba je namreč vzpostavila tozadevne urade povsod, koder službujejo naši vojniki. Tisti, ki niso služili izven meja Zed. držav, morajo dokazati le to, da so bili pripušeni začasno bivanje.

"Oni, ki še službujejo, naj se radi državljanstva obrnejo na svojega poveljujočega častnika; tisti, ki so že odpuščeni, naj zaprosijo najbližje naturalizacijske in imigracijske oblasti, da jim uredijo zadevo dobitve državljanstva po zgoraj omenjenem zakonu."

V zvezi z izjavo gen. državnega pravdnika želi organizacija Common Council omeniti, da je v posebni tolmačbeni izdaji o tem vprašanju, z dne 26. jul., podčrtano dejstvo, da mnogo od 112,000 upravičencev nikakor ne bo moglo izkoristiti svojih prednosti z ozirom na dobitvev državljanstva, če bi tudi to želeli in hoteli. Tozadevni zakon druge svetovne vojne je namreč v svoji izvršni obliki zahteval, da mora tujerodni vojak(inja) naših vojnih sil dokazati postavnostno pripustitev v to deželo preden se more poslužiti posebnih prednosti v dobitvi državljanstva. Kasneje je kongres ta člen zakona ovrgel za one, ki so služili preko morja. Oni pa, ki so služili v mejah Zed. držav, morajo še vedno izpričati postavnostni vstop, ali pa ne morejo zaprositi za državljanstvo na podlagi svojega službovanja v ameriških vojnih silah. Ti zadnji, ki niso služili preko morja in ki ne morejo dokazati postavnega vstopa, morajo svoje bivanje v tej deželi legalizirati preden se morejo poslužiti prednosti v dobitvi državljanstva. To morejo storiti potom novnega vstopa (postavnega) skozi Kanado, ali po določbah člena 19(c) (2) naseljenškega zakona iz leta 1917. Oboje vzame precej več časa kot ga ima prizadet veteran(ka) na razpolago ako hoče vse potrebno urediti pred potekom izrednega zakona za dobitvev državljanstva. Faktično, ako tak veteran(ka) nima izjemne pravice v kvoti po tozadevnih

naseljenških predpisih ali vsaj prednostnega statusa spričo sorodstva v tej deželi, tedaj lahko vzame leta preden more legalizirati svoje bivanje, posebno v slučaju, da je kvota njegove ali njene dežele napolnjena za dolgo časa naprej.

Common Council pozna več veteranov, ki imajo baš ta problem pred seboj. Med temi sta dva mlada Grka, ki sta prišla nepostavnostno v to deželo pred več leti in sta bila nedavno častno odpuščena iz naše armade. Služila pa sta le v tej deželi, kar pomeni, da nista upravičena do prednosti navedenih v izrednem zakonu za državljanstvo, iz leta 1917, člen 19(c)(2). In ker je grška kvota napolnjena za več let naprej, nikakor ne moreta legalizirati svojega bivanja pred 28. dec. 1946.

Nobenega dvoma ni, da jih je med 112,000 tujerodci ki so služili v naši vojski, še precej, ki bi radi postali ameriški državljani na podlagi svojega vojnega službovanja, toda niso služili preko morja in ne morejo dokazati postavnega vstopa, radi česar je cela stvar zanje počasna in komplicirana. V splošnem rečeno, samo zelo mladi so pri volji riskirati poskus postavnega vstopa, ki je zvezan z raznimi zamotnostmi. Tako navaja Interpreter Release, ki ga je izdal Common Council.

Lepi uspehi kočevskih gozdarjev in drvarjev

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca"

Kočevska je imela že od nekdaj v gozdnem in lesnem bogatstvu svojo gospodarsko hrbtnico. Po Kočevskem Rogu, Kočevskem pogorju, Boroškem gorovju, Planini in vseh njihovih izrastkih se razprostirajo veliki bukovji in jelovski gozdovi. Okupator je napravil na Kočevskem s svojimi poseki gozdov ob cestah in železni veliko škodo, glavnina pa je ostala nedotaknjena. Ostale so še velike zaloge lesa, ki so bile že pred vojno pripravljene za izvoz iz gozdov.

Vendar niso vsi gozdovi enako ohranjeni. Tisti, ki so bili pred vojno last kočevskih Nemcev, so zelo slabi. Kočevarji so jih neracionalno izkoriščali. Sekali so drevesa ne po načelih umnega gozdarjenja, temveč po potrebah svojega lahkomišelnega gospodarjenja. Zato so močno iztrošeni in potrebni posebne pozornosti. Ker so prešli v državno last, lahko pričakujemo, da si bodo po daljšem razdobju zopet opomogli. Večino kočevskih gozdov upravlja danes državna gozdna uprava, ki ima svoje upravne prostore v Kočevju.

Ko smo se te dni mudili na Kočevskem, smo obiskali njene marljive gozdarje, o katerih je naše časopisje pred časom poročalo, da neumorno dvigajo proizvodnjo vseh vrst lesa in da so v plemeniti delovni tekmi vseh naših državnih gozdnih uprav med prvimi. Pogovorili smo se z njimi o njihovih uspehih, težavah in nalogah. Slika o njihovem delu je zelo razveseljiva. Državna gozdna uprava v Kočevju je prispevala že veliko raznega lesa za naše obnovitvene potrebe.

Ko je uprava lani začela delati, je morala organizirati svoje delo brez vsega. Imela je veliko manjših in večjih težav organizacijskega in delovnega značaja, ki pa jih je že skoraj popolnoma premagala. Državna gozdna uprava v Kočevju zaposluje veliko število gozdarjev, logarjev, drvarjev, voznikov in žagarjev. Daje kruha številnim marljivim delavcem in njihovim družinam, obenem pa s svojim delom veliko prispeva v korist skupnosti, zlasti naše obnove.

Njena prva lanska naloga je bila, da je pospravila stare zaloge lesa, ki ga je bilo po gozdovih več desetstisoč kubičnih metrov. Veliko je bilo med njimi drv in hlobov. Ko so začeli delati, niso imeli niti delavcev niti voznikov. Vojaški konji, kar jih je bilo na Kočevskem, za gozdne prevoze, niso bili posebno primerni.

Vse težave te vrste so postopoma premagovali in spravljalni vedno več je pripravljene zaloge iz gozdov. Danes imajo v Rogu že okoli 2,000 kubičnih metrov hlobov, drva pa so že vsa pospravili. Deloma so jih odda-

li Kurivoprometu, deloma pa jih uporabljajo za kuhanje oglja.

Spravljanje starih zaloz se je tako zavleklo tudi v letošnjem razdobju. Vendar so že pozimi začeli s sečnjo bukovine. Ni pa bilo to redno sekanje, ker so v glavnem gozdove samo čistili. Sekali so samo tisto, kar je bilo slabega, oziroma tista drevesa, ki so že dozorela in se začela sušiti.

Organizacija proizvodnje je danes tako popolna, da uspešno izpolnjujejo proizvodni načrt, ki jim ga je postavilo ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo. V nekaterih panogah so ga že znatno prekorsili. Zlasti velja to za proizvodnjo drv, ki so jih do konca maja pripravili nad polovico več, kakor bi jih bili dolžni po proizvodnem načrtu izdelati v vsem letošnjem letu. Tudi pri drugih izdelkih so se dobro izkazali. Statistični proizvodni zaključek, ki obsega vso letošnjo proizvodnjo do konca maja, nam pove, da so v prvih petih mesecih letošnjega leta izpolnili svoj letošnji načrt take količine, ki bi jo morali izdelati po načrtu, mehkkih žagovcev so izdelali 110.5%, oglja 37.4%, trdnih žagovcev 46.8%, jamskega lesa 39.1%, celuloznega lesa 27.6% in izven načrta precej lesa. Kako vsestransko koristna je njihova proizvodnja, nam kažejo imena odjemalcev. Drva prevzema državno podjetje "Kurivopromet" za potrošnje gospodinjstev v Sloveniji in za izvoz v Vojvodino. Mehke žagovce odpošiljajo po nakazilih ministrstvu za obnovo vagonov in drugo potrebo. Oglje, ki ga kuha okoli 30 ogeljarjev, zlasti v Rogu in v okolici Kočevske Reke, kupi vsega industrija.

Proizvodnja oglja je tudi v absolutnih številkah visoka: skoraj vsak teden ga odpošiljejo okoli tri vagoni. Jamski les gre ves za naše premogovnike v Trbovljah, Zagorju, Hrastniku in Kočevju. Celozadni les odajajo tovarni v Goričanah. Drugove so izdelali za gradnjo pančevskega mostu. Bukove hlobo sami sežagajo in parijo, delno pa jih oddajajo za izdelovanje furnirja.

Da so zmogli vso to proizvodnjo in da so se z uspehom uvrstili med najboljše v Sloveniji, so morali premagati številne organizacijske težkote. Ugotovili smo že, da so imeli v začetku težave zaradi pomanjkanja delavcev in voznikov. Danes jih imajo dovolj na vsem svojem ozemlju. Drvarji so plačani po meznem sporazumu, ki velja za vso Slovenijo. Njihov zaslužek je enak zaslužku industrijskega delavca.

Za drvarje skrbijo, kolikor jim je mogoče, saj morajo po-

nekdaj delati v izrednih razmerah. Tako so na primer morali drvarjem, ki so delali v nekaterih predelih Roga, voziti vodo iz Kočevja. Vsi dobivajo poseben dodatek hrane. Kalorično je bila njihova hrana zadostna. Ker pa je bila preveč enolična, drvarji le niso bili z njo zadovoljni. Sedaj se je tudi v tem pogledu njihova prehrana izboljšala. Ker morajo drvarji ostati delj časa v gozdovih, imajo svoje barake.

Okoli 90% vsega delavstva je organiziranega v sindikalni organizaciji, ki ima podružnice po vseh gozdnih oskrbnihstvih. Ker pa so delovna mesta zelo raztresena, kulturna in politična izobrazba ni tako uspešna, kakor je tam, kjer je vse delavstvo zaposleno samo na enem prostoru. To je velika ovira, ki jo je težko odstraniti. Drvarji tudi redko dobivajo v roke časopisje in nimajo niti te možnosti za izobrazbo.

Da je delavstvo pravilno usmerjeno, da razume svoje naloge, je pokazalo v tekmovanju. Ko so mu bile na sindikalnih sestankih objasnjene naloge obnove in nujnosti dvigovanja proizvodnje z udarniškim in prostovoljnimi delom, so vsi delavci izjavili, da so pripravljeni sodelovati v tekmovanju. Obvezali so se, da bodo dvignili proizvodnjo in da bodo zaslužek nadurnega dela darovali v dobrodelne namene.

Uspeh tekmovanja se je kmalu pokazal v naraščanju proizvodnje in tudi v prostovoljnem delu. Tako so samo gozdni delavci darovali okoli 20,000 din. svojega zaslužka za obnovo kulturnih domov, gasilstva in v druge namene. V času tekmovanja so žage dvignile delovno normalo za 15.6%. Delavci na žagah so opravili 4,000 prostovoljnega dela. Tekmovanje je doseglo svoj namen in je obenem okrepilo zavest delavstva.

Razen z vzpostavitvijo dobre organizacije dela je imela uprava veliko opravka tudi z gradnjo cest, ki so ji omogočile izkoristiti pripravljene zaloge. To njeno delo je zelo važno, saj predstavlja izpolnjevanje prometne mreže, ki je za dobro izkoriščanje gozdov nujno potrebna, pa zanjo pred vojno nihče ni skrbel. Pred vojno so trgovci kupovali stojičje les, ga kakor koli posekali in izpeljali, za gradnjo cest pa se niso zanimali.

Samo oskrbnostvo v Kočevju je doslej zgradilo popolnoma novo, delno pa razširilo 18 kilometrov cest. Nekatere te ceste so se že doslej dvakrat izplačale. Sedaj gradijo popolnoma novo avtomobilsko cesto iz Novih Lazov v Fridrihtstaj, ki je dolga okoli 4.5 kilometrov. Omogočila jim bo izkoristiti okoli 15,000 kubičnih metrov lesa, ki je bil doslej sploh nedostopen.

Razen cest so morali narediti v gozdovih, kjer se še nikoli niso sekali, številne vlake. To so gozdne poti, po katerih se les samo vlačil. Z gradnjo cest postajajo gozdovi dostopni tudi avtomobilom, ki prevoz lesa znatno pocenjujejo.

Ko govorimo že o gradnjah, moramo omeniti, da je uprava posvetila vso skrb tudi stavbam za svoje logarje in oskrbnostva. V gozdovih, ki so bili že prej v državni upravi, so bila že takoj poslopja. Povsod drugod pa jih morajo graditi nanovo. V ta namen so izkoristili tudi nekaj poškodovanih hiš, ki jim jih je odstopila uprava narodne imovine. Te so obnovili in že služijo svojemu novemu namenu.

Važno nalogo opravlja uprava, ko pogozduje goličave. V Kočevju ima veliko drevesnic, iz katerih bo v prihodnjih letih dobivala letno okoli pol milijona sadik. V pogozdovanju so že dosegli lepe uspehe. Po načrtu bi morali posaditi 149,000 sadik. Posadili pa so jih na vsem svojem ozemlju 310,000. To delo bodo nadaljevali tudi v bodoče,

saj je po Kočevskem mnogo goličav.

Pogozdovanje se bo opravljal po treznem preudarku v sodelovanju z vsemi krajevnimi činitelji. Mnogo sveta, kjer so bili med vojno posekani gozdovi, je takega, da bo koristnejše služil kmetijski proizvodnji. Tega ne bodo več posadili s sadikami, temveč ga bodo prepustili kmetu v obdelavo. Pogozdili bodo predvsem absolutno gozdna tla.

Sodelovanje med gozdno upravo in ljudstvom je dobro. Razumevanje za potrebe in naloge je na obeh straneh pravilno. Značilno je, da so popolnoma prenehale gozdne tatvine, ki so bile pred vojno številne. Gozdna uprava dopušča vsakomur nabiranje suhljadi, plačati ji mora le neznatno letno priznavalnino. Vasi, ki potrebujejo drva, zberejo vsa naročila, jih predložijo upravi, na kar jim ta odkaže v njihovi bližini gozd, ki ga smejo skupno posekati. Kmetje so s takim načinom oskrbe s kurivom zadovoljni.

Kočevski gozdovi po prizadevanju naših gozdarjev, drvarjev, voznikov in žagarjev uspešno služijo obnovi in gospodarstvu. Njihov pomen je še danes velik. Še večji pa bo v bodoče, ker jih ne bodo več lahkomišelnost izkoriščali. Naši gozdarji bodo skrbeli, da bo vsako leto služil potrebam skupnosti le njihov prirastek. Ne smemo pa prezreti važnosti kočevskih gozdov še v lovskega pogledu. Znano je, da so kočevski gozdovi že od nekdaj zatočišče divjadi, kakršne drugod v Sloveniji ni.

Neprijetno je, da se je v zadnjem času pojavilo veliko števil volkov. Doslej so jih že sedem uničili. Od nekdaj je to veliko divjih prašičev. Tudi teh so že nekaj postrelili, vendar bolj slučajno. Pogoni na divje prašiče in volkove niso imeli uspeha. Volkovi ogražajo zaenkrat predvsem srnjad, katere je precej manj kakor pred vojno. Ohranili so se v predvojnem številu jeleni, zelo pa so se razmnožile lisice, ki so jih lovci že precej postrelili.

Važno je končno, da se je ohranila tudi najzanimivejša posebnost kočevskih gozdov. V Rogu in v okolici Glažute in Grčaric še vedno živijo medvedi, ki se prav dobro počutijo. Zelo malo pa je zajcev.

Ta kratek pregled stanja divjadi v kočevskih gozdovih nam pove, da bodo kočevski gozdovi tudi v bodoče lovišče, ki bo mikalo lovce. Poskrbeti bo treba, da bodo čim bolj iztrebljeni volkovi in divji prašiči in da se bo dvignilo število srnjadi. Tako bodo imeli kočevski gozdovi tudi velik pomen kot važen lovski revir.

Dijaška kuhinja socialno nepreskrbljenih dijakov v Ljubljani

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca"

Mestni odbor LMS za Ljubljano si je postavil v prvomajskem tekmovanju obširen delovni program. Med glavnimi nalogami je bila ustanovitev dijaške kuhinje. Naloga ni ostala neizvršena. Postavljen je bil tehnični odbor, v katerem so bili zastopniki vseh srednjih šol, vojsko pa je prevzel tovariš Maks Stumfel, dijak TSS.

Z dobro voljo in v zavesti, kako je neobhodno potrebna dijaška kuhinja, ki bi rešila mnoge materialne težkote socialno slabopreskrbljenih in okoliških dijakov, so bile končno premagane mnoge ovire in prvega maja je kuhinja začela obratovati.

Danes se po preteku enega meseca kažejo uspehi, ki jih je dosegla za svoje najpotrebnejše mladinske organizacije. Stodvajset dijakov dobiva redno in dobro hrano. Celomesečna prehrana stane največ 400 dinarjev, sicer se pa večina dijakov hrani brezplačno.

Zaenkrat so problem samo še prostori, ki so neodgovarjajoči, naša nova obveza pa je tudi temu našla rešitev. Začetkom novega šolskega leta bomo ustanovili centralno dijaško kuhinjo, ki bo lahko sprejela okoli 1,200 do 1,500 dijakov in bo imela ustrezajoče prostore.

Aktivnost mladine, ki sama ustvarja in se trudi izboljšati materialne pogoje svojih sotočarišev, je dobila prav v dobro organizirani kuhinji novih do-

kazov. Dijaki, ki so na hrani, v svojem prostem času sami skrbijo za prevoz živil, za čiščenje prostorov itd. V režiji imamo samo kuhinjsko osebje.

Pohvaliti je treba tovarišico Vero Primožičevo iz petega razreda klasične gimnazije, ki vodi administracijo, in tovariša Franceta Minarja, dijaka TSS, ki z veliko odgovornostjo vodi ekonomske posle.

Ko ugotavljamo dosežene uspehe, ki jih je dosegla mladinska organizacija z delom in vztrajnostjo tudi na socialnem polju, smatramo za svojo dolžnost, zahvaliti se vsem tistim organizacijam Ljudske Fronte in ljudske oblasti, brez katerih pomoči gotovo ne bi uspeli.

Naša zahvala gre predvsem MO RKS, tovarišu Florjančiču in tovarišici Ivi Ogorelec, ki sta nam z velikim razumevanjem priskočila na pomoč. Od Rdečega križa smo prejeli skoraj vso kuhinjsko posodo, pakete in različna živila. Zahvaljujemo se tudi prosvetnemu ministrstvu za 50,000 dinarjev, ki so nam služili za osnovni kapital.

Dolžni smo zahvaliti se tovarišu direktorju in vodstvu delavnice TSS, ki nam je večkrat pomagal z avtomobilom in z raznimi potrebščinami, ki so jih izdelali v delavnici in Kmetijski zvezi, ki nam je tako širokogrudno posodila avtomobil za prevoz krompirja.

Naloge "Putnika" po osvoboditvi

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca"

Takoj po obnovitvi svojega delovanja pa vojni si je "PUTNIK", ki je s soudeležbo državnih ustanov na osnovni glavnici praktično postal državno podjetje za promet potnikov in turistov, zadal naloge, ki se bistveno razlikujejo od onih v predvojni Jugoslaviji. "PUTNIK" je postal ustanova, ki je resnično v službi ljudstva in ki se je poslužila lahko vsak delovni človek.

Direkcija "PUTNIKA" za Slovenijo je postavila dolžnost zainteresirati za potovanje široke ljudske množice, jim na ta način odpreti pogled po naši domovini in jim nuditi ceneno in pošteno razvedrilo. S temi svoji-

mi načrti je "PUTNIK" za Slovenijo poročnoma uspel. Večino svojega dela je usmeril v organiziranje skupinskih izletov sindikalnih in političnih organizacij.

Popolnoma razumljivo je, da se ljudstvo v prvi vrsti zanima za osvobodjene dele nove Jugoslavije—za Slovensko Primorje. Zato so bili tudi izleti, prirejani v cono B, najštevilnejši in najboljše obiskani.

Vse prijave za "PUTNIK"-ove skupinske izlete so se sprejemale samo preko organizacij, ki najbolj poznajo potrebe in želje svojih članov. Izletov so se udeležili člani sindikalnih orga-

(Dolje na 3. strani)

BUDHIN DEMANT

GUSTAV LE ROUGE

(Nadaljevanje)

"Spet smo pristali v Patagoniji," pravi dobesedno Thomas Rutland, "da vzamemo seboj bogati plen, ki smo ga skrili v jamah ob obali."

— Toda odkod je prihajal ta plen? je vprašal Lionel.

— Rutland razlaga to na drugem mestu. Pripoveduje, kako se je polastil portugalske galeje, ki je vozila na Kitajsko misijonarje in menihe, kakor tudi več odličnih oseb, predvsem Malajcev in Kitajcev. Tu je dobil bogat plen, in predno je nadaljeval svojo pot, je smatral za potrebno, da spravi na varen kraj zaklade v eno kavern, kamor je imel navado skriti svoj plen.

— Po temle spisku si ni težko predstaviti prizora: gusarji se izkrcajo na daljnem, zapuščenem otoku, z željo razdeliti si plen, kar jim je kapetan že pred dolгим časom obljubil. Zbrali so se v kaverni sredi sodov in zaseboj, polnih blaga najrazličnejše vrste. Na Rutlandovo povelje prinesejo zamoreci, ki so njih sužnji, težke zaboje, v katerih se nahajajo najdragocenejši predmeti.

Na portugalski ladji je bilo mnogo cerkvenih dragocenosti in potreščin za katoliško bogoslužje, predvsem zlata monštranca, ki jo je Rutland prvo vzel iz zaboja. Z bogoskrunsko kretinjo dvigne Rutland monštranco v veliko veselje vseh gusarjev in jo podari enemu svojih poročnikov. Drugi dobi težak kelih, okrašen s smaragdi in rubini, tretji si obesi okoli vrata ovrtnico iz treh vrst bisserov. Iz zabojev, v katerih so zaprti neprecenljivi zakladi, prihaja dragoceno orožje, mehi, napolnjeni z zlatim prahom, vreče, polne forintov in zlatnikov, kamej iz slonove kosti in gajata, skratka čudeži vseh vrst. Rutland daje pravično vsakega, kar mu gre. Zaboji so končno izpraznjeni in gusarji opazijo z začudenjem, da ni Rutland ničesar ohranil zase.

— Kakšen delež pa dobite vi? ga vpraša začuden eden roparjev.

— Samo to-le, odvrne Rutland in se veselo nasmeje.

In v roko si strese vsebino usnjene vrečice, iz katere se vsuje kup ogromnih demantov, ki se tajnstveno svetlikajo v poltemni kaverni. Demanti sami so bili stokrat več vredni kot

vse bogastvo, ki ga je Rutland razdelil med svoje moštvo.

— Pri moji veri, je prekinil Lionel Johna Terryja v njegovem pripovedovanju; ne dvomim, da se je Budhin demant nahajal med njimi.

— Mogoče, toda hočem vam še povedati konec svoje povesti: Gusarji so divje zakričali, spoznali so, da jih je kapitan ukanil in si je pridržal glavni del plena. Mahoma so potegnili bodala in naskočili svojega kapetana, da ga zabodejo in mu vzamejo njegove demante. Toda da ta je bil pripravljen, stopil je korak nazaj in v vsaki roki držal pištolo, zaklical: "Prvi, ki se približa, je mrtev!"

Pri tem glasu, kateremu pokoravati se so imeli navado, so se gusarji za trenutek obotavljali; ta čas je pa porabil Rutland in s svojimi demanti odhitel iz kaverne...

John Terry je obmolnil.

— In potem? je vprašal Lionel.

Kar se tiče poznejših dogodkov, nisem na jasnem, ker je v knjigi vrzel. Kmalu nato je Rutland v boju padel in prvi ladjin poročnik, ki mu je sledil kot kapetan na "Sireni", je srečno pripeljal korveto nazaj v Anglijo ter dal naši rodbini to knjigo, ki jo sedaj vidite tu.

Na koncu je Rutland napisal še tri vrstice, menda večer pred svojo smrtjo: "Marsikdo je skušal odkriti skrivnišče, a nikomur se ni posrečilo, kajti krepko držim v roki svojo skrivnost."

— Kaj sklepate iz vsega tega? je vprašal Lionel, ki ga je ta čudovita povest zelo zanimala.

— Mislim, da je stvar precej jasna. Rutlandu se je posrečilo spraviti demante na varno. Ker pa je umrl, ne da bi komu zapustil svoje skrivnosti, lahko smatramo, da je zaklad za vedno izgubljen. Sicer pa nihče izmed članov naše rodbine ni nikoli poskušal razjasniti to skrivnost. Povest, ki sem vam jo pravil, je ena onih legend, ki jih imajo mnoge stare rodbine. Po mojem mnenju bi po tolikih stoletjih bilo blazno, če bi kdo skušal najti te dragulje.

— Jaz nikakor nisem vašega mnenja, je odvrnil Lionel. Kakor sem vam že rekel, Mygali ne napravijo nikoli ničesar nepotrebnega in imajo vsa najboljša informativna sredstva na

razpolago, mnogo uspešnejša kot mi. Jaz sem še vedno svojega prvotnega mnenja: ne da bi sami za to vedeli, posedujejo rešitev skrivnosti.

Terry ga je nejevoljno pogledal:

— Toda kako hočete, da rešim skrivnost? Kaj mislite, da je to tako lahko?

— Morda lažje kot si predstavljate.

— Če je stvar tako lahka, pa poskusite sami, se je otreselel bankir, ki je že postajal slabe volje.

— Ali mi dovolite?

— Naravnost prosim vas.

— Nekaj mi je prišlo na misel. Prepričan sem, da leži v tem portretu ključ do skrivnosti. Saj pravi pergament: — "Krepko držim v roki svojo skrivnost." Mislim, da se ne motim, ako rečem, da je treba ta stavek vzeti doslovno.

John Terry se je silno začudil. — Nikdar nisem mislil na to, je dejal.

— Takoj bomo videli, ali imam prav.

Lionel je stopil k sliki in jo začel previdno otipavati.

— Na mestu, kjer ima slika roko, čutim pod platno še drugo platno, med obema se gotovo nahaja pergament. Ali hočete, da se prepričam.

John Terry je pokimal.

Lionel je vzel svoj nožič in previdno prepiral staro, preperelo platno. Trenutek pozneje je zmagoslavno pomolil bankirju četrveroglat pergament.

— Prav ste imeli, je rekel John Terry, ki od samega začudenja ni vedel, kaj bi dejal.

— Poglejte, je vzkliknil Lionel veselo, to je zemljevid Falklandskih otokov. Ta z rdečim potegnjenim črta znači brezdomno mesto, kjer se nahaja kaverna, križ pa skrivnišče zaklada.

John Terry je kar debelo pogledal.

— Z vašo bistroumnostjo, tako je vzkliknil, bi bili lahko postali slaven znanstvenik...

— Ali pa dober detektiv, je dodal Lionel smeje. Najbolj čudno se mi zdi pri vsej stvari, da so mogli Mygali približno vedeti, da imate tako listino.

— Da, tega ne razumem. Menim sem, da sem pač edini človek, ki pozna našo staro rodbinsko povest...

Potem mu je naenkrat prišlo nekaj drugega na misel:

— "Kje so pravzaprav Falklandski otoki? In kakšne vrste otoki so to? Nimam pojma. Gospod Brady, morda mi veste vi kot yachtmán o tem kaj natančnejšega povedati?"

(Dolje prihodnjič)

NALOGE "PUTNIKA" PO OSVOBODITVI

(Nadaljevanje z 2. strani)

nizacij, LMS, AFŽ, OF, šolska mladina v spremstvu svojih učiteljev itd.

Od srede aprila letošnjega leta do danes je bilo prirejenih 20 skupinskih izletov, katerih se je udeležilo nad 11.000 oseb. Od tega so bili trije izleti prirejeni iz rudarskega bazena Trbovlje, ki so se ga udeležili člani rudarskih sindikatov, dalje iz Domžal, Kamnika in Jarš z udeležbo delavstva iz tamošnjih tovarn in iz Tržiča za delavstvo tržiških tvornic.

Izletniki so si ogledali Postojnsko jamo, biser prirodnih lepote Slovenskega Primorja. Skupinski izleti so bili prirejeni v Postojno, v Skočjan v Krasu, v Opatijo, v Kamniško Bistrico na odkritje spomenika padlim partizanom-planincem ter na Bled ob priliki otvoritve tujske prometne poletne sezone.

Vseh teh izletnikov se je iz Ljubljane udeležilo preko 6.000 članov organizacij in nad 3.000 učencev ljubljanskih in okoliških srednjih, osnovnih in strokovnih šol. V teku prihodnjih dni bo izlet kmečke mladine z Dolenjskega, včlanjene v LMS, dalje delavstva tovarn v Kranju in Litiji ter šolske mladine iz okolice Ljubljane v Postojnsko jamo. Tudi za te izlete vlada veliko zanimanje in se jih bo udeležilo nad 3.500 oseb.

V najbližnji bodočnosti bodo enaki izleti organizirani iz vse Slovenije. "PUTNIK" je že prejel prijave iz vseh večjih centrov Gorenjske in Dolenjske.

V mariborskem in celjskem okrožju vrši enako delo in prireja skupinske izlete podružnica "PUTNIK" v Mariboru, ki je doslej že organizirala samo v Postojno tri izlete z nad 3.000 udeleženci.

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Proda se

popolno opremo za mesnico. Poizve se na 623 E. 140 St. ali pokličite LI 9837

Strežajka

dobi delo za 3 večere v tednu. Dobra plača. Zglasite se med 3. in 5. uro popoldne na 3244 St. Clair Ave.

Veteran

in žena želita dobiti v najem 3 do 5 sob v slovenski naselbini. Kdor ima za oddati naj pokliče MU 9020.

Amerika dolži Jugoslavijo sovražnih dejanj pri Trstu

(Nadaljevanje s 1. strani)

po Jugoslovanih, ki imajo tesne zveze z Rusijo in dobivajo znatno podporo od UNRRA-e, z ekonomskim bičem.

Ena izmed not, ki je bila objavljena danes, je bila izročena vladi v Beogradu že 20. maja, druga nota, katera je bila tudi predložena jugoslovanski vladi, pa se nanaša na mejni incident, ki se je primeril 12. julija, ko sta bila v spopadu med ameriški in jugoslovanskimi vojaki ubita dva Jugoslovana.

Jugoslavija je 16. julija formalno protestirala pri vladi Zedinjenih držav radi omenjenega incidenta, toda Zedinjene države pravijo, da je do spopada prišlo drugače kot pa je trdila jugoslovanska vlada.

Ameriška verzija mejnega incidenta od 12. julija

Ameriška verzija dotičnega incidenta je sledeča:

Dne 12. julija se je videlo tri jugoslovanske vojake v Julijski krajini blizu Uršina, nedaleč od Trsta. Ko so bile ameriške čete poslone, da stvar preiščejo, so proti njim padli strelji, nakar so ustrelile nazaj in ubile enega Jugoslovana.

Potem pa je bila na pozorišče poslana ojačena ameriška patrula in je zadela ob jugoslovansko četo, broječo 10 do 15 mož. Jugoslovani so zopet odprli ogenj in Amerikanci so ustrelili nazaj, nakar so se Jugoslovani umaknili.

Prihodnjega dne so Amerikanci odkrili, da je druga jugoslovanska sila prodrla v bližino pozorišča prvega incidenta in tam postavila postojanko s strojnimi puškami. Tekom razgovorov za izravnavo te neprilike za umaknitev postojanke je lokalni ameriški poveljnik zvedel, da je drugi spopad 12. julija tudi zahteval življenje enega jugoslovanskega vojaka, in da sta bila torej dotičnega dne ubita dva Jugoslovana.

Jugoslovani obkolijo britsko patrulo, pravi nota

Druga ameriška nota pravi dalje, da je 19. junija 12 jugoslovanskih vojakov prestopilo mejo zone in vstopilo v vas Prebenico, 11 dni kasneje pa da je zopet 25 Jugoslovancev prišlo v dotično vas in obkolilo britsko patrulo s pojasnilom, da je bila akcija podvzeta na ukaz višje jugoslovanske komande.

Ta patrula, pravi nota, je bila šele pred kratkim umaknjena iz Prebenice.

Društveni koledar

25. avgusta, nedelja. — Društvo "Veletit" št. 544 SNPJ priredi piknik na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

25. avgusta, nedelja. — Odkritje spomenika v počast fantom in dekletom, ki so služili v 2. svetovni vojni, na vrtu SDD na Waterloo Rd.

1. septembra, nedelja. — Društvo "Napredek" št. 132 ABZ obhaja svojo 25-letnico s programom v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

1. septembra, nedelja. — The Three Vet's Club — ples v zgornji dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Road.

7. septembra, sobota. — Comrades št. 566 SNPJ. — Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

8. septembra, nedelja. — Coswell Club — ples v zgornji dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

14. septembra, sobota. — Društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 ABZ. — Ples v avditoriju Slo-

venskega narodnega doma na St. Clair Ave.

15. septembra, nedelja. — Zenški klub S. D. D. — Ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. septembra, sobota. — Carniola Hive 498 The Maccabees. Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

22. septembra, nedelja. — Zenški odsek SDD — ples za v pomoč Primorcem v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

26. septembra, sobota. — Društvo "Spartans" št. 576 SNPJ Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

27. septembra, nedelja. — Moški klub cerkve sv. Pavla. — Ples v avditoriju SDD.

29. septembra, nedelja. — Odbor za postavitev spomenika prireditve v obeh dvoranah Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

11. oktobra, petek. — Ples United American Slovene Youth of Cleveland v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

NEW CASTLE, PENNA.

New Castle Lumber & Supply Co.

425 WEST GRANT ST. — NEW CASTLE, PA.

Tel.: 217

FIN LES IN DRUGE GRADBENE POTREBŠČINE

Philip Johns

373 E. WASHINGTON ST. — NEW CASTLE, PA.

VSakovrstna POSODA, SKODELICE, PONVE IN DRUGI KUHINJSKI PREDMETI

Beck Flower Shop

15 S. JEFFERSON ST. — NEW CASTLE, PA.

Tel.: 369

CVETLICE ZA VSE SLUČAJE

CLEVELAND, OHIO

Don & Red's Motorcycle Service

6510 ST. CLAIR AVENUE — EX 2231

PRVOVRSTNA POSLUGA S POPRAVILI NA MOTORNH KOLESIH

Furney's Dress Shop

15612 EUCLID AVENUE — EAST CLEVELAND

LI 9164

ROČNE TORBIČE, NOGAVICE, SPODNJE PERILO IN OBLEKE V VSEH MERAH DO 50.

VARANO'S RECORD SHOPPE

GLAVNI STAN ZA SLOVENSKE PLOŠČE OD

FRANKIE YANKOVIČA, ERNIE BENEDICT, KUSAR TRIO,

HOYER TRIO IN JOSEPHINE LAUSCHE

15223 ST. CLAIR AVENUE — GL 0840

nasproti Collinwood High šole

Odpri ob večerih do 9. ure.

NAŠE GLEDALIŠČE POSEKAJO TUDI LJUDJE IZ SHAKER HEIGHTSA, KI LASTUJEJO FINE DOMOVE, KER JE NAŠE GLEDALIŠČE UDOBNO IN IZVRSTNO PREZRAČENO TER KAZEMO NAJBOLJŠE SLIKE.

RKO KEITH'S E. 105th ST. THEATRE

E. 105th St. & Euclid Avenue

ALBEFLO WELDING CO.

Specialisti na vseh vrst kovine

Varimo s plinom in arc

1149 EAST 40 STREET

ENdicott 3831

EKSPERTNA POPRAVILA NA RADIO APARATIH IN DRUGIH ELEKTRIČNIH PREDMETIH

F. J. MARTIN ELECTRIC CO.

1471 EAST 55th STREET

Sperber Radio Company

Plošče in električni predmeti — igrače — noveltete

18633 ST. CLAIR AVENUE — CLEVELAND 10, OHIO

Imamo vsakovrstne slovenske in druge popularne plošče. Ivanhoe 3245

CURRENT SHORTAGES

It's fun looking at the displays of products we would like to have, but it's no fun having your heart set on something that is not available. Housewives can help themselves get new appliances and other household necessities such as soap by saving and turning in every drop of used fat so urgently needed by industry.

Let's Explore Ohio

COURTESY—THE STANDARD OIL CO. (OHIO) NO. 10

During the years of gas rationing one of the great recreation areas of the Middle West has been developing right here in Ohio.

Started ten years ago the eleven man-made lakes in Ohio's Muskingum River Conservatory area are ready for the enjoyment of outdoor-loving Ohioans.

These crystal-clear bodies of water nestle among the tree-clad hills of Eastern Ohio and cover approximately 16,000 acres. The combined shoreline is more than 350 miles. Here are scenery, boating, hiking and the facilities needed for good old-fashioned picnicking.

Fishermen will find them particularly worth visiting. All the lakes in the district are well stocked and can be fished from the banks or from boats. These may be rented at numerous liveries located at advantageous spots

around the lakes. Leesville and Clendenen Lakes provide excellent small mouth bass and bluegill fishing. Seneca Lake also has an abundance of both large and small mouth bass and is unexcelled for its crappie fishing. Walleyed pike, favorite catch of many fishermen, is found in large numbers at the Charles Mill Dam.

But whichever lake you visit with your rod and line, Isaac Walton will find good sport and every possibility of a fine catch. The lakes and their locations are as follows: Pleasant Hill Reservoir on Clear Fork of the Mohican River; Charles Mill Reservoir on the Black Fork of the Mohican, near Mifflin, Ohio; Dover Dam on the Tuscarawas River, three miles northeast of Dover; Atwood Reservoir on Indian Fork of Conotton Creek, near Sherodsville; Leesville Reservoir on McGuire Creek, 10 miles north of Uhrichsville;

Beach City Reservoir on Sugar Creek, nine miles northeast of Dover; Tappan Reservoir on Little Stillwater Creek, between Dennison and Tappan; Clendenen Reservoir on Brushy Fork of Stillwater Creek near Tippecanoe; Piedmont Reservoir on Stillwater Creek, one mile west of Piedmont, Ohio; Wills Creek Reservoir between the village of Wills Creek and Conesville; and the Seneca Lake Reservoir nine miles southwest of Cambridge, Ohio.

The Muskingum lakes are in one of Ohio's most beautiful scenic sections. In addition, they are conveniently located to such worthwhile places as the reconstructed pioneer village of Schoenbrunn, the interesting museum and gardens at Zoar, the Gnadenhutten Monument and the Fort Laurens State Memorial near Bolivar marks the site of the westernmost fort constructed during the Revolution.

PISMA IZ STAREGA KRAJA

Trst brez Primorske ni nič

Mrs. Josephine Ludvik, 9125 Prince Ave., je prejela pismo od Kristine Zadnik iz Pregarja št. 112, pošta Obrov, ki ji piše naslednje novice od doma:

"Pregarje, 24. junija 1946.

"Prežgana moja botra!

"Tukaj pri nas se že da sedaj izhajati z življenjem, nam da jo še precej. Toda je velika draginja, tako da en delavec mora služiti samo da se sproti preživlja družina. Vsaj, upamo, da se bo v kratkem izboljšalo. Kakor hitro bo Trst priključen Jugoslaviji, se bo predrugačilo. Saj pa tudi ne moremo tako hitro zahtevati dobrega, ker je to strašna vojna vse uničila. Okupatorji so nam prav vse uničili. Da bi nam ne bili vsaj vasi požgali. Pa na vse zadnje smo vse prestali, samo da smo še živni ostali.

"Moj mož že tudi dela nekaj časa, zida, ko obnovljajo hiše. Tudi tukaj so jih že nekaj obnovili, ampak gre počasi naprej, ker ni še dovolj materiala.

"Dragi svaki! Tudi Vam hočem malo opisati naše življenje. Strašansko vojsko smo prestali. Tudi mi Primorci smo imeli dosti žrtev, borb in gorja. A vendar smo hvaležni, da smo še živni ostali, kar se nismo nadejali. Dosti tovarišev, tovarišice, mater in očetov so dali življenje. Slava padlim junakom! Po taboriščih, italijanskih in nemških, so jih mučili in sežigali, naše brate, sestre, očete in matere. Domove so nam požgali in vse uničili. Kmalu nam bi bili še jezike porezali, a prepozno jim je bilo in ni jim uspelo. Naši hrabri borci partizani pod vodstvom maršala Tita, rdeče armade in zaveznikov, so premagali sovražnike našega naroda.

"Svobodo smo dočakali, čeprav Trsta nam za enkrat reakcija še ne dovoli.

"Ali brez Trsta ni Primorske in Trst brez Primorske ni nič. Vsa Julijska krajina mora pripasti k Jugoslaviji. Trsta ne damo! Trst je naš! Tako vzklikamo vsi Slovenci in celi Slovanski narod!

"Mi vsi smo pomagali naši vojski. Z Gaberka sta padla dva starejša moja bratranca še v letu 1942. Moj mož je šel precej po polomu Italije v partizane in je prišel to leto na 10. marca domov. Je poln revmatizma. Ker od razpada Italije pa do razpada Nemčije je bil vedno na prostem pod milim nebom, v mrazu in v snegu, noč in dan. Gotovo Vam je že znano, kakšno življenje so imeli partizani. Danes so bili tukaj, jutri tam, večinoma lačni in pozimi na mrazu, pa vseeno se niso prestrašili. Borili so se, dokler niso zmagali. Po razpadu Nemčije, dokler ni prišel moj mož domov, se je nahajal v Ljubljani. Celih 6 mesecev nisem nič slišala o njem v letu 1944. Bili smo vsi zelo veseli, ko se je zglasil, da je še živ.

Dne 18. oktobra 1944 leta sem bila tudi jaz v veliki nevarnosti za življenje. Italijanski fašisti so nas 19 prišli. So bili obkolili vas in nas postavili v vrsto. Pred nas so postavili mitraljez za postreljati nas. Potem so vzeli mene ven iz vrste. Eden me je zgrabil in z mečem dvakrat primeril, da me bo zaklal, pod grožnjo, da moram povedati kje imam moža. Jaz sem dosledno trdila, da je v Nemčiji in internaciji. Potem so zahtevali naslov od njega. Jaz sem rekla, da mi ne piše. V tistem momentu so slišali Nemci strel od naših fantov in so nas pustili. Tukaj je vse pomagalo naši vojski, staro in mlado. Tudi jaz sem delovala še pred razpadom Italije.

"Kristina Zadnik".

Drugo pismo, ki ga je Mrs. Ludvik prejela, je pa od nečakinje Ivanke Konestabo, Pregarje št. 77, ter se glasi:

"Pregarje, 24. junija 1946

"Ljuba moja teta!

"Včeraj smo prejeli tri Vaša pisma, enega od vsake in dva pa od vas, katere smo komaj čakali, da bi prejeli od Vas kakšen glas po tako dolgih in strašnih letih. Mi smo Vam že popisali in bi še kaj več, pa smo se bali. Bomo zdaj kaj več.

"Ravno včeraj je bila na Pregarjah birma, je prišel škof iz Reke birmati. Bi prišel iz Gorice ali pa iz Trsta, pa narod jih ni hotel, ker sta bila za drugo stranko, za domobransko in proti nam. Mi nočemo takih ljudi, ki so se borili proti nam. Naš duhovnik je pa tak, ni bil proti nam, pač pa je tudi on bežal z nami v gozd, kot vsi mi drugi in ni nikogar izdal. Kadar je kakšen borec padel za svobodo, ga je šel hitro pokopati, magari če je bilo še bolj nevarno. Naša cerkev ni nič poškodovana, župnišče je pa pogorelo in drugo je vse pogorelo in je uničeno. Pa se bomo še toliko borili, da bomo zmagali pri obnovi v naši porušeni domovini. Bojevali se bomo še v naprej, da bomo premagali ostanke fašizma in še tisto reakcijo, kolikor jo je. Kakor smo premagali glavnega sovražnika, fašizem, tako bomo premagali ostanke fašizma in reakcionarje.

"V naši vojski smo dosti pomagali. Smo v velikem strahu prenašale pošto od vasi do vasi. Pisma sem skrila v lase ali pa v čevlje, tako da sem vsakokrat srečno prišla skozi. Med časom naše Osvobodilne fronte smo nosile našim hrabrim borcem hrano v gozd in kar je bilo potreba. Smo tudi njim prale in šivale in pletle nogavice. Zadnja borba, ki je bila tam pri Bistrici in pri Harijah, smo med vsem streljanjem in pokanjem kanonov in življenjem mitraljeza, šle dekleta, žene in vse, kar je moglo, jim je šlo pomagati našim, da čimprej uničimo tiste domobranske zverji, ki so se vezale z nacisti in fašisti in izdajalci. Tiste vasi, ki so cele in nepoškodane, niso toliko počutile straha in vojne. A mi, kar nas je v Brkinih in v hribih, smo od začetka pomagali za našo vojsko, med italijansko in nemško okupacijo. Tako smo skrbeli, da sovražnik ni bil brez straha. Mi smo bili, takrat močno organizirani in smo tudi danes. Sedaj imamo vse organizirano, moške, ženske in mladino, kot tudi pionirje, to so otroci. Tako se med seboj pogovarimo, kako moramo delati, da se čimprej obnovi naša uničena in oropana država. Spomnemo se tudi, kakšno življenje smo imeli za časa vojne in straha. Ob spominih preteklosti včasih sami ne verjamemo, kako smo mogli vse to prenesti.

"Med časom borbe smo se na sestankih pogovarili, kako moramo delati in tajiti naše partizane, jih skrivati in kako tajno delati. Kadar so prišli v našo vas Nemci, so navadno vprašali: Kje so banditi? Mi smo jim odgovorili, da jih nepoznamo in da v naših krajih jih ni. Ampak mi smo dobro vedeli zanje. Rajši bi se bili pustili ustreliti, kakor pa da bi bili partizane izdali.

"Našo mamo so Nemci enkrat hoteli ustreliti, če ne pove kje imajo partizani svoje stanovanje. Ona jim je odgovorila: Streljajte me, povem vam pa ne. Potem so se zadržali Nemci: Vse vas bomo uničili, ker ste vsi partizani. Mi drugi smo Nemcem dopovedali, da partizanov sploh ne poznamo. Naša mama je bila velikokrat v nevarnosti.

Enkrat je bila sama doma, ko so prišli Nemci in tiste proklete domobranske zverji, pa so ji grozili, češ, da bodo vse postrelili, ves slovenski narod uničili. Pa jim ni uspelo.

"Prišel je dan, ko je svoboda zasijala. Zdjaj smo lahko ponosni z našim slovenskim jezikom; zdaj lahko svobodno zapojemo slovensko pesem. Mi smo dobro vedeli, da nas pravilno vodi naš maršal Tito in nas bo tudi v bodoče. Zmagali smo s Titom v borbi in bomo zmagali s Titom v svobodi. Zdjaj ko je svoboda, smo jako zadovoljni. Prišlo je vse tako, kakor smo si želeli, da ne bomo več pod tujim jarmom. Saj smo bili zadosti dolgo, celih 25 let pod

fašizmom. Zdjaj imamo slovenske šole. Tudi otroci so jako zadovoljni, ker se lahko učijo materinski jezik.

"Zdjaj imamo v naši vasi občino, tam pri nekdanjem Gregurjevemu Albertu. Tam so nekaj popravili. Kar imamo bolj važne stvari, gremo pa v Ilirsko Bistrico. Sedaj delamo na polju in pri obnovi in dela je zmeraj veliko in ga še bo dokler bomo živi. Toda, kar smo prestali v vojni, bomo tudi zdaj delali, saj smo vajeni delati in potpeti. Tovariši in tovarišice, skupno smo se borili in tudi skupno hočemo živeti. Zbogom naša teta!

"Ivanka Konestabo"

Za svoje stolčke so se borili, ne za vero

Anton Marn, 7303 Donald Ave., je prejel pismo od svoje nečakinje Pepce Dolinar iz Ljubljane, katera se je borila v partizanskih vrstah kljub nasprotovanju sorodnikov in je vesela, da je pripomogla k zmagi. Belogardisti se niso bojevali za vero in Boga, pač pa za svoje stolčke. Pismo se glasi:

"Ljubljana, 28. maja 1946.

"Dragi stric Tone!

"Pošiljam Vam prisrčne pozdrave, kakor tudi Vaši družini iz naše lepe, svobodne domovine! Predno Vam kaj več pišem, moram povedati, kdo sem, ker se osebno ne poznavam. Jaz sem hčerka od Vaše sestre Ane in sem v otroških letih živela na Vašem rojstnem domu v Dulu. Zato sem velikokrat slišala govoriti o stricu "Tončku iz Amerike". V Dulu ste namreč še zmeraj Tonček, čeprav je preteklo že toliko let od takrat, ko ste zapustili domače kraje.

"Rada bi Vam opisala, kako živimo sedaj v novi Titovi Jugoslaviji in kako smo se vsa leta vojne borili za njo. Saj gotovo so Vam že tudi drugi kaj pisali. Pa vendar bi želela, da ste tam v Ameriki prav poučeni o razmerah pri nas.

"Preživljali smo težke čase skozi vsa ta leta vojne, kajti, nismo imeli samo enega sovražnika, nemškega in italijanskega fašizma, ampak na žalost tudi domače izdajalce, ki so se udingali okupatorju in pomagali uničevati naš narod. Vse kar pa je bilo zavednega in poštenega, se je strnilo v Osvobodilno fronto. Veliko krivde, da se je moral boriti brat proti bratu, je na duhovščini, ki je ljudi zaslepila, da se tako imenovana belogarda bori za vero in Boga, v resnici se je pa za njihove stolčke.

"V našem sorodstvu tudi niso bili vsi dobri. Najbolj trden je bil stric France. V Dulu so bili še kar precej enotni vsi, le Antonovka ni bila dobra. Ta je pa že itak prejela svoje plačilo.

"Mene so leta 1943 Italijani zaprli in sem bila 4 mesece zaprta, potem sem šla pa med partizane, kjer ni bilo vedno najbolje, pa smo končno le dočakali svobodo za katero smo se borili. Zdjaj pa z vsemi močmi popravljamo in gradimo kar je porušeno in uničeno, čeprav so še velike težave, pa ker vemo, da sedaj zase delamo, je to veliko lažje. Smo srečni ker vemo, da gremo v lepšo in srečnejšo bodočnost, kjer bo dela in kruha za vse poštene ljudi. Tudi ne bo več tistim, ki pridejo z nami, treba zapuščati domove in hoditi v tužino za kruhom. Le eno nas še teži in to je, da niso naši primorski in koroški bratje svobodni, čeprav je za osvoboditev Trsta padlo 8000 Jugoslovancev. Prepričani pa smo, da se bo tudi tukaj enkrat izkazala pravica. Imamo tako voditelje, da jim lahko popolnoma zaupamo.

"Zdjaj Vas pa dragi stric prav lepo povabim, da nas obiščete, kakor hitro bo pot odprta v staro domovino. Saj mogoče je v Ameriki za Vas lepše, ker imate vse bolj lepo in moderno urejeno, ampak je tudi pri nas

lepo in se tudi mi trudimo, da bomo sedaj, ko imamo oblast v rokah ljudstva, izgradili čim boljše kar se bo dalo za vse. — Smrt fašizmu — svoboda narodu!

"Vaša nečakinja, "Pepca Dolinar". Z žuljevimi rokami pomagajo pri obnovi

Anton Marn, 7303 Donald Ave., je tudi prejel pismo od svojega brata Franca Marna iz vasi Dul pri Trebnjem na Dolenjskem, v katerem piše sledeče:

"Me vprašaj kako je z novo Titovo vlado. Mi smo kar zadovoljni, čeprav mora biti France še pri vojaki, skrivajući in belogardisti pa doma. Jaz mislim, da bodo tudi ti prišli na vrsto. Veliko se je pa že izboljšalo. Seveda, tako hitro se ne more vsega popraviti, ker so štiri leta uničevali in podirali.

"Pomagamo eden drugemu, delamo udarniško delo in ceste popravljamo. Še Trbanske gosposdične, gospe in gospodje so prišli v Antonov pruh šuto napravljati, da so imele polno žuljev na rokah, samo da bi bile ceste posute. Tako da zdaj že gre z združenimi močmi v obnavljanju razrušene domovine.

"Seveda, tisti, ki so bili tako

Zaposlen zakonski par

želi dobiti v najem stanovanje s 3 — 5 sobami, opremljene ali ne opremljene. Finančno zanesljiv par brez otrok ali domačimi živalmi. Naslov se naj pusti v uradu tega lista.

JOHN ZULICH INSURANCE AGENCY
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno zavarovalnino.

VAŠI ČEVLJI
bodo zgledali kot novi, ako jih oddaste v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar
16131 St. Clair Ave.

PRIJATELJ Appliance Service

Jamčena posługa na pralnih strojih, čistilcih, likalnikih, itd.
1142 East 66th St.
Tel.: EX 2680 na domu: EX 3985

DAJTE VAŠ FORNEZ SČISTIT SEDAJ!

Boljša postrežba in boljše delo. Fornez in dimnik sčističen po "vacuumu."
\$4 do \$6

National Heating Co.

Postrežba širom mesta
FAirmount 6516

Al's Radio & Electric Service

1011 East 64th Street
Albin Zbačnik, lastnik
Popravljamo radio aparate in električne predmete
Prvovrstno delo in točna postrežba

navdušeni za belogardiste, slovenske izdajalce, še vedno mislijo, da bodo prišli nazaj, ki so jo popihali v druge države in mislijo, da bodo prišli z vojsko, potem bomo morali pa mi bežati iz Titove države. Pa najbrže bodo morali še dolgo čakati ali bodo pa ponižno sami nazaj prišli."

ZA PREKLADANJE TOVORA

Nickel Plate tovarno skladišče
E. 9th St. in Broadway
Plača 93¹/₂ c na uro
Čas in pol za nad 8 ur
Zglasite se pri
Mr. George J. Wulff

Nickel Plate R.R. Co.
E. 9th & Broadway

Stalni livarji-strojni operatorji-brusači

Stalno delo; visoka plača od ure in komada. Kompanijska kafe-terija; skupinska zavarovalnina. Prijetne delovne razmere. Delo na 1., 2. in 3. shiftu.

Monarch Aluminum Mfg. Co.
9301 Detroit

POMOČNICE ZA URADNIŠKI LUNČ ROOM

TUDI IZURJENA PEKARICA

Delajte v čistem, prijetnem ozračju.

Morate biti večji angleščine.

Samo čedne, snažne in večje žene v starosti 20 do 35 let se naj prijavijo.

Plača \$29 za 40 ur dela.

Dobi se obele in uniforme.

Zglasite se pri

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.
Soba 901
700 Prospect Ave.

KADAR RABITE zobozdravniško oskrbo

POJDIITE K ZANESLJIVEMU ZOBODRAVNIKU

Naš urad se nahaja na enem prostoru že 25 let. Za prvi obisk ni treba določiti časa—pridite kadarkoli—pozneje pa se bo delo, kakršnokoli želite v zobozdravniški stroki, izvršilo ob času ko vam bo najbolj prikladen.

PRVOSTRANO DELO PO ZMERNIH CENAH, VAM NAPRAVI
DR. J. V. ZUPNIK
6131 St. Clair Ave.
v poslopu North American banke
VHOD NA STRANI E. 62 ST.

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka
1146 E. 61 St.
HE 2730

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

DEKLETA IN ŽENE

za fine Sterling suknje, suits ali FUR COAT, direktno iz tovarne po najnižjih cenah v Clevelandu, na Will-Call pokličite

Benno B. Leustig

1034 ADDISON ROAD

ENdicott 3426

PRIJATEL RADIO AND APPLIANCE SERVICE

Radio aparati, pralni stroji, čistilci, itd.
Mi smo tako blizu vas kot vaš najbližji telefon

EX 2680 1142 E. 66th St. EX 3985
2. do 10. zv. Mi popolnoma jamčimo naše delo 2. do 10. zv.

Zdaj pa že lahko izbirate!

Pridite k nam in si izberite iz naše velike zaloge:

KUHINJSKE PEČI na plin — Grand, Roper in Magic Chef.

ELEKTRIČNE ČISTILCE za preproge — Eureka, Royal in Universal.

RADIOS — raznih vrst in modelov, majhne, velike in kombinacijske.

MALE GRAMOFONE za na mizo, električne.

ELEKTRIČNE ROASTERJE.

ELEKTRIČNE LIKALNIKE.

ELEKTRIČNE APARATE ZA BRITJE.

Pridite, izberite in mi vam pripeljemo na dom.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 ST. CLAIR AVE.
JOHN SUŠNIK, lastnik

ZAVAROVALNINO

proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.

preskrbi
Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:
ENdicott 0718

The EMBASSY Bar

300 W. Center St., Anaheim, Calif.
V SREDIŠČU ORANŽNE DEŽELE
28 milj od Los Angeles na Route 101

Cocktails — pivo — žganje
Izvrstna hrana

PRIJAZNO SE PRIPOROČAMO PRIJATELJEM IN ZNANCEM TER OBISKOVALCEM V CALIFORNIJI, ZA OBISK

Lastnika:
Bill Sitter in Chas. Lusin
bivša Clevelandčana